

ŠANCE PRO DĚTI Z DĚTSKÝCH DOMOVŮ

Proč raději pomáháme lidem na druhém konci světa než doma? Kdy potřebují naši péči děti z dětských domovů nejvíce? Jak může pomoci každý z nás? Na tyto i další otázky odpovídala zakladatelka neziskové organizace DEJME DĚTEM ŠANCI, Michaela Chovancová.

Zakladatelky občanského sdružení Dejme dětem šanci (druhá zleva Michaela Chovancová, třetí zprava patronka Lucie Benešová)

Máte představu, jakou měrou Češi přispívají na charitu?

Statistiky říkají, že Češi se v celosvětovém žebříčku pravidelně již po mnoho let umísťují na čelních místech v počtu zaslaných DMS určených na likvidaci škod celosvětových katastrof. Je to nejjednodušší a rychlý způsob pomoci bez osobní angažovanosti. Statistiky zároveň nelichotivě dodávají, že v zapojení do charitativních projektů na území vlastního státu oproti jiným zemím výrazně zaostáváme. Chápu, že mnoho lidí se spálilo, protože se objevila řada podvodníků, která jejich důvěry zneužila, přesto nelze paušálně zavrhnout dárcovství a pomoc druhým přímo v naší zemi. Je jen potřeba pečlivě vybírat organizace, které mají průhledné financování a u nichž dary putují ke konkrétním lidem a na jasně definované projekty.

Jste zakladatelkou a ředitelkou občanského sdružení DEJME DĚTEM ŠANCI, které nabízí různé formy pomoci dětem z dětských domovů. Co Vás k tomu přivedlo?

Moji inspirací byla tzv. „adopce na dálku“, na které lidé vítali právě možnost podpory konkrétního dítěte. Napadlo mne, že stejnou formu pomoci by bylo potřeba poskytnout českým dětem z dětských domovů, které jsou a budou součástí naší společnosti. Myšlenka existovala dlouho, díky práci a rodině mi však nezbývalo příliš času ani energie na její realizaci. Před třemi lety se mi ke dvěma dospívajícím dětem narodilo dítě třetí, což jsem považovala za milník ve svém osobním i pracovním životě. Moje kamarádka právnička, nyní i kolegyně, pomáhá na lince právní pomoci v Nadaci Naše dítě. Zmínila se o mých vizích paní

bylo za rok činnosti splněno 94 přání v hodnotě 348 tisíc korun. Podařilo se nám získat sponzory nejen z řad fyzických osob, ale i firemní dárce. Je to pro nás velmi důležité, protože nechceme být závislé na aktuálních grantových výzvách, kterým bychom musely uzpůsobovat naše projekty, které jsme dlouho a pečlivě připravovaly.

Prošla jste řadu dětských domovů, na jaké jsou nyní úrovni a jaké péče se v nich dětem dostává?

V poslední době je hodně zvykem hanit dětské domovy, protože převládá snaha eliminovat ústavní výchovu a zavést systém profesionálních pěstounů. Souhlasím s tím, že nejlepší pro děti je vyrůstat v harmonické rodině, ale najít potřebné množství pěstounských rodin v krátké době je nereálné. Osobně jsem životní úroveň i péči o děti v domovech příjemně překvapena. Místo očerňování bychom jim měli spíše pomáhat, protože jsou zatím jediným domovem pro tyto děti. Ovšem ve chvíli, kdy mladý člověk odchází z dětského domova, nemůže již od státu čekat žádnou pomoc. V tento okamžik jsou mladí lidé velmi zranitelní a nelehká životní realita je může bez potřebné pomoci rychle svést na šikmou plochu.

Vrátíte se k vašim čtyřem projektům. Jak dětem pomáhají a jak se do nich může veřejnost zapojit?

První je projekt „Podporuj mě...“ aneb adopce na blízko. Dárce si vybere konkrétní dítě, které vyrůstá v dětském domově a měsíčně mu po dobu jeho pobytu přispívá minimálně 200 Kč. Tak mu naspoří částku, která dítěti usnadní po jeho odchodu z domova start do života. Dárcům garantujeme, že peníze budou využity k účelu, za jakým byly naspořeny. Dítě nedostane celou částku v hotovosti, ale hradíme za něj například pronájem bytu, školné, fakturu obchodu, kde si koupí vybavení do domácnosti, nebo mu budou peníze vypláceny formou pravidelné měsíční renty, aby se naučilo hospodařit. Druhý projekt „Najdi si mě...“ je založen na kontaktu s dítětem formou hostitelské péče, o které se u nás příliš neví, a proto bychom ji chtěli více medializovat. Patří sem například víkendové pobyty dětí z dětského domova v rodině hostitelů. Děti tak mají často jedinou šanci nahlédnout do funkčního modelu běžné rodiny, vidět mezilidské a partnerské vztahy, které nikdy nezažily, a proto pak mnohdy v dospělosti samy selhávají v partnerských a rodičovských rolích.

Co musí rodina splňovat, aby mohla hostit dítě z dětského domova?

Vzhledem k tomu, že statut hostitelské péče není nijak zakotven v zákoně, záleží na konkrétním sociálním úřadu a jednotlivém pracovníkovi, co bude vyžadovat. Někdy stačí předložit občanský průkaz a výpis z trestního rejstříku, někdy je vyžadováno důkladnější prověření. O hostitelskou péči se mohou zajímat i nesezdaní lidé nebo pár, který nemá děti. Osobně doporučuji nejdříve absolvovat seminář o hostitelské péči, který nabízíme zájemcům zdarma. Pořádáme ho ve spolupráci s občanským sdružením Děti patří domů, které má v tomto směru dlouholeté zkušenosti. Kontakt s dítětem se poté navazuje postupně, nejdříve jen návštěvami v dětském domově, pak například na krátkém společném výletu, až poté co se obě strany poznají a hostitelé doloží požadovaná prověření, je možná návštěva dítěte v rodině přes noc. Hostitelská péče

je přijatelnou formou pomoci téměř pro každého, kdo chce dětem nějak pomoci.

Vrátíte se zpět k projektům. Tím třetím je projekt „Přál(a) bych si...“

Projekt „Přál(a) bych si...“ je zaměřen na splnění opodstatněného přání dítěte, týkající se studia, smysluplného trávení volného času či nápravy zdravotního handicapu, který není hrazen zdravotní pojišťovnou. Jde například o pomůcky ke studiu, hudební nástroje, sportovní vybavení, rovnátka, brýle či kontaktní čočky potřebné při sportování. Jedná se o jednorázovou podporu konkrétního dítěte a tedy nejjednodušší cestu jak pomoci.

Na základě čeho si mohou vybrat konkrétní dítě, kterému chci pomoci?

Na našich webových stránkách najdete u každého projektu seznam dětí, které mají zájem o kontakt či pomoc. Kvůli ochraně osobních údajů je zde uvedeno jen jejich křestní jméno, věk a základní charakteristika včetně jejich přání a zájmů, prostřednictvím kterých se mohou zájemci o dárcovství či hostitelskou péči s dětmi lépe ztotožnit.

Zbývá čtvrtý projekt, který byl odstartován teprve nedávno.

Máte pravdu, projekt „Pomoz mi do života...“ jsme oficiálně uvedli v život na benefičním večeru „Rok s DEJME DĚTEM ŠANCI“, na kterém jsme oslavili první narozeniny organizace a představili projekt našim příznivcům a podporovatelům. Týká se usnadnění vstupu mladých lidí do života poté, co opustí dětský domov. Náplň projektu je velmi

široká a zahrnuje tři samostatné oblasti pomoci: startovací balíčky, pomoc v začátku samostatného života a tzv. stipendijní program. Startovací balíčky obsahují základní vybavení domácnosti pro ty, kdo opustí dětský domov a začínají se starat sami o sebe. Zahrnují například ložní prádlo, ručníky, žehličku, vysavač apod. Pomoc v začátku samostatného života se týká dětí během posledního roku jejich života v dětském domově a po jejich odchodu z domova. Snažíme se jim pomoci s hledáním práce či ubytování po opuštění domova a naši regionální pomocníci také poradí při vyřizování různých žádostí na úřadech, zřizování účtu v bance apod. Stipendijní program lze využít od chvíle, kdy děti opouštějí základní školu a připravují se na budoucí povolání. Řada dětských domovů v odlehlejších místech posílá z praktických a finančních důvodů děti do škol, které jsou domovu nejbližší. Díky našemu programu si děti mohou zvolit studijní obor podle svých zájmů a dovedností, hradíme jim cestovné, ubytování na internátu, pro ty nejnadanější i školné na soukromé škole. Snažíme se je také motivovat, aby školu dokončili, protože zdá se, že zejména dívky mají po dosažení plnoletosti tendenci dětský domov a posleze i školu opustit, aniž si uvědomí, jak jim maturita či výuční list budou v životě chybět. V rámci stipendijního programu lze hradit i nájemné ve startovacích bytech mimo areál dětského domova, kde si jeho zletilí obyvatelé mají možnost naostro vyzkoušet samostatný život bez rizika nevratných ztrát.

Jeden z příběhů, které posílaly děti z dětských domovů do literární soutěže vyhlášené organizací Dejme dětem šanci

Co očekávám od života?

Co očekávám od života? Měl bych si uvědomit, jak se moje představa o mé budoucnosti mění v závislosti na mém věku. Již od tří let vyrůstám v dětském domově se starší sestrou Janou a často jsme přemýšleli, co bude, až odejdeme z dětského domova. Byl tu s námi i nejstarší bratr Petr, který už však odešel. Přestože se vyučil kuchařem, žádnou stálou práci nemá, stěhuje se z místa na místo a životem se protlouká jak se jen dá. Už několik let nám slibuje, že nás přijede navštívit, a nic. Já od života očekávám trochu víc, než jen kopance do zadku. Myslím si, že většina dětí z dětského domova je na život tam venku připravena lépe než děti z normálních rodin. Oni budou žít u rodičů, rodiče je budou živit, šatit, starat se o jejich pohodlí, podporovat je finančně a zajišťovat veškerý servis, ale já, jestli mě vezmou na vojenskou školu a udělám ji, tak co pak? Budu muset odejít, ale kam? Co potom se mnou bude? Je mi jasné, že se budu muset spolehnout jen sám na sebe. Naštěstí mě baví všechny práce se dřevem, s kovem, umím si leccos opravit i vyrobit. Nebaví mě například vaření a nebo žehlení, ale na tuto práci si nejprve „najmu“ vlastní sestru a někdy v budoucnu si snad najdu šikovnou manželku. Ale pořád je tu ta otázka, co s námi bude? V současné době se hlásím na učební obor truhlář a automechanik, abych měl v první řadě výuční list. Kdo ví, možná najdu zálibu

úplně v něčem jiném a možná se taky té dospělosti nedožiji. Nikdo neví, co bude zítra a natož za pár let.

Anebo je také možné, že se dostanu někam, kde bude zaměřeni na sport, protože mě sporty baví, a to všeho druhu. Věnuji se každodennímu posilování, běhám, hraji fotbal, basket, volejbal, ping pong, tenis a strašně rád jezdím na kole. Mám ještě jeden velký sen. Snad bude splnitelný. Od září, kdy začnu jezdit na učiliště, bych si moc přál začít dělat judo. Zatím si v naší tělocvičně trénuju jen tak sám pro sebe, ale rád bych se zdokonalil a cvičil pod odborným vedením. Moje úplně největší přání je natolik se vypracovat, abych se tomu mohl věnovat i nadále, ale už jako trenér. Jenomže toto všechno jsou zatím pouhopouhé sny. Skutečnost však je taková, že myšlenka na budoucnost mě děsí a docela se bojím, co se mnou bude. Myslíte si taky, že je to těžké postavit se na vlastní nohy a začít nový život tam venku? Čeho bych se měl nejvíc bát? Co by mě mohlo ohrozit? Budu mít na koho se obrátit, až budu potřebovat nějakou radu do života? Co když se dostanu do situace, že nebudu vědět kudy kam? Víte, čeho se nejvíc bojím? Že to bude moc těžké a já to nezvládnou. Jeden moudrý filozof kdysi řekl: „Žít znamená bojovat“. A já jsem připraven jít do toho souboje, který mě čeká tam venku. Jsem připraven se začít bít se svým životem.

Honza, 16 let

Jak vaše projekty propagujete a jak získáváte další podporovatele dětí?

Doposud zejména prostřednictvím našich webových stránek a našich patronů. Patronkou organizace je herečka Lucie Benešová, která má sama již pátým rokem v pěstounské péči dcerku a tato tematika je jí tedy velmi blízká, takže se o ní v rozhovorech ráda zmiňuje. Druhý patron, bavič Vláda Hron již dlouhá léta spolupracuje s dětským domovem v Mostě. Nyní jsme formou sponzorského daru získali několik bigboardů po celé republice, na kterých můžeme propagovat svou činnost širší veřejnosti. Koncem roku plánujeme „internetový Strom splněných přání“ ve spolupráci s internetovou nákupní galerií MALL.cz, jejímž prostřednictvím máme možnost se dostat do povědomí širokého spektra jejich zákazníků. Minulý rok jsme ve spolupráci se společností Gepard finance a.s. pořádali výtvarnou soutěž pro děti, letos jsme vyhlásili soutěž literární. O konkrétní příběhy dětí z dětských domovů projevila zájem řada novinářů, jednáme dokonce o možnosti jejich knižního vydání. Příběhy by měly pomoci i v osvětě, protože většina lidí má o životě dětí v dětských domovech zcela zkrácené představy.

Pokud byste měla pár větami přesvědčit nerozhodnutého dárce či hostitele, jak by zněly?

Naše organizace nabízí možnost podpořit konkrétní dítě vyrůstající v dětském domově, a to několika způsoby, z nichž si každý může zvolit ten, který je pro něj příjemný a finančně dostupný. Financování naší činnosti je průhledné, každý projekt má vlastní účet, a podporovatel si může být jistý, že 100 % jeho prostředků jde opravdu dítěti, protože bankovní poplatky či provoz projektu dotujeme z provozního účtu, kam směřují dary na provoz organizace. Pracujeme s velkým nasazením, to co děláme, nás nesmírně baví a naplňuje. Vidíme za sebou výsledky, konkrétní jména a příběhy dětí, kterým můžeme pomoci. Jsme realisté, víme, že nemůžeme spasit všechny děti, ale pomoc i několika z nich považujeme za velký úspěch a ty děti za to stojí.

Lucie Libovická

■ M. SARY – JANA ZLÁMALOVÁ □ VLASOVÉ A NEHTOVÉ STUDIO

Kadeřnictví – kompletní profesionální péče o vaše vlasy

Jana Zlámalová
Kateřina Kutíčková
Božena Šindelářová
Šárka Tesařová

Komplexní profesionální péče o nehty a ruce

Gabriela Jelínková

Vizážistika a líčení

Pavla Beranová

Jesenice u Prahy, Říčanská 16
Otevírací doba: po–pá 9–18 hod.
tel. 241 411 911, 774 241 911